

Ο ΤΟΝΓΚΟΛΕΛΕ ΔΕΝ ΗΞΕΡΕ
ΝΑ ΧΟΡΕΥΕΙ

Sergio Ramirez

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΜΑΡΙΑ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

ΙΚΑΡΟΣ

Ο ΤΟΝΓΚΟΛΕΛΕ
ΔΕΝ ΗΞΕΡΕ ΝΑ ΧΟΡΕΥΕΙ

Τίτλος πρωτοτύπου: *Tongolele no sabía bailar*

© 2021, Sergio Ramírez Mercado

© 2023, Εκδόσεις Ίκαρος για την ελληνική γλώσσα

Μετάφραση από τα ισπανικά: Μαρία Παλαιολόγου

Επιμέλεια – Διόρθωση: Αντωνία Κιλεσσοπούλου

Σχεδιασμός – Εικονογράφηση εξωφύλλου: Χρήστος Κούρτογλου

Στοιχειοθεσία – Σελιδοποίηση: Εκδόσεις Ίκαρος

Παραγωγή: Κοτσάτος Α.Ε.

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή του παρόντος έργου στο σύνολό του ή τμημάτων του με οποιονδήποτε τρόπο, καθώς και η μετάφραση ή διασκευή του ή εκμετάλλευσή του με οποιονδήποτε τρόπο αναπαραγωγής έργου λόγου τέχνης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2121/1993 και της Διεθνούς Σύμβασης Βέρνης-Παρισιού, που κυρώθηκε με τον ν. 100/1975. Επίσης απαγορεύεται η αναπαραγωγή της στοιχειοθεσίας, της σελιδοποίησης, του εξωφύλλου και γενικότερα όλης της αισθητικής εμφάνισης του βιβλίου, με φωτοτυπικές ή οποιεσδήποτε άλλες μεθόδους, σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 2121/1993.

Πρώτη έκδοση: Μάρτιος 2023

ISBN 978-960-572-571-6

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΙΚΑΡΟΣ • ΒΟΥΛΗΣ 4, 105 62 ΑΘΗΝΑ • Τ: 210 3225152 • www.ikarosbooks.gr

Sergio Ramírez

Ο ΤΟΝΓΚΟΛΕΛΕ
ΔΕΝ ΗΞΕΡΕ ΝΑ ΧΟΡΕΥΕΙ

Μετάφραση
Μαρία Παλασιολόγου

ΙΚΑΡΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Wikipedia: Ντολόρες Μοράλες	15
ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ	
1. Ο Χρυσός Γάτος	27
2. Κούπες και μπαστούνια	44
3. Ο μονσινιόρ Καλωσόριστος	70
4. Μια ατυχής γιορτή γενεθλίων	89
5. Το σκοτεινό και δυσώδες στόμα του λύκου	111
6. Το κινέζικο κουτί	133
7. Η Συνωμοσία της Πυρίτιδας	150
8. Άγγελοι, Σεραφείμ, Χερουβείμ, θρόνοι και λοιπές ουράνιες δυνάμεις	172
9. Επίσκοπος ερειπίων	194
ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ	
10. Ένα δώρο από την Ταϊβάν	215
11. Ο ταχυδρόμος με το ποδήλατο πιάνεται στα πράσα ...	238
12. Στενοχώριες στο διοικητήριο	260
13. Ο Ράμπο εξομολογείται επί μακρόν	280
14. Η διαδικασία εξακρίβωσης του χοντρούλη μες στην καλή χαρά	305
15. Η εκκλησία του Θείου Ελέους δέχεται πυρά	330

16. Ένα πύρινο στεφάνι	351
17. Ένας γάιδαρος ζεμένος σε μια μυλόπετρα	368
18. Μια πλούσια συλλογή ταριχευμένων βατράχων	385

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ένας θεός που τρέφεται με κουφάρια	411
--	-----

Αυτό το έργο μυθοπλασίας λαμβάνει υπόψη του τα γεγονότα που συνέβησαν από το 2018 κι έπειτα στη Νικαράγουα, όταν μια σειρά λαϊκών διαμαρτυριών είχε ως αποτέλεσμα να εξαπολυθεί μια κτηνώδης κρατική καταστολή. Τα πρόσωπα, ωστόσο, είναι όλα αποκυήματα της φαντασίας του συγγραφέα.

Η συνεισφορά μου στις εκατόμβες των νεκρών νέων και στους συγγενείς τους, που εξακολουθούν να απαιτούν δικαιοσύνη.

Για τον Σαλβαδόρ Βελάσκες (Τσάβα) και για την Εσθέρ,
για τις αξέχαστες όμορφες ημέρες στο Μπατόν Ρουζ

Ο χορός:
Ελάτε, Μυκηναίοι,
τρέξτε στην αγορά να δείτε
σημάδια θαυμαστά που προφητεύουν
ευτυχισμένους βασιλιάδες.¹

Ευριπίδης, *Ηλέκτρα*

---

¹ Μετάφραση Τάσος Ρούσσο, Κάκτος, 1992.
[Όλες οι υποσημειώσεις είναι της μεταφράστριάς.]

WIKIPEDIA

ΝΤΟΛΟΡΕΣ ΜΟΡΑΛΕΣ

Ο επιθεωρητής Ντολόρες Μοράλες (Μανάγουα, Νικαράγουα, 18 Αυγούστου 1959) είναι ένας παλιός μαχητής του αντάρτικου εναντίον του δικτάτορα Αναστάσιο Σομόσα Ντεμπάιλε, τον οποίο κήρυξε έκπτωτο η νικηφόρος επανάσταση του ΜΕΑΣ, του Μετώπου Εθνικής Απελευθέρωσης των Σαντινίστας [Frente Sandinista de Liberación Nacional (FSLN)], τον Ιούλιο του 1979. Υπήρξε μέλος της Αστυνομίας των Σαντινίστας από την ίδρυσή της ακόμη (αργότερα Εθνική Αστυνομία) και μετά τη συνταξιοδότησή του έγινε ιδιωτικός ερευνητής.

Βιογραφικό

Γεννήθηκε στη συνοικία Κάμπο Μπρούσε, στα ανατολικά της πόλης Μανάγουα. Ο πατέρας του, που ονομαζόταν επίσης Ντολόρες Μοράλες, επιπλοποιός στο επάγγελμα, και η μητέρα του, η Κονσεπσιόν (Κοντσίτα) Ράγιο, χώρισαν εξαιτίας της άστατης ζωής του συζύγου, κι εκείνη μετανάστευσε, σε αναζήτηση καλύτερης ζωής, στην Κόστα Ρίκα, όπου και εξαφανίστηκαν τα ίχνη της. Ως αποτέλεσμα, τον μικρό μοναχογιό της τον μεγάλωσε η μητέρα της μητέρας του, η Καταλίνα Ράγιο, η οποία διατηρούσε παντοπωλείο στην Αγορά Σαν Μιγκέλ, στην καρδιά της

παλαιάς πρωτεύουσας, την οποία είχε καταστρέψει ο σεισμός της 22ας Δεκεμβρίου του 1972.

Έφηβος ακόμη, μπήκε στις γραμμές των Σαντινίστας με το ψευδώνυμο «Αρτέμιο» και, αφού θήτευσε στο αντάρτικο πόλης της πρωτεύουσας, το 1978 ενσωματώθηκε σε μια από τις αντάρτικες φάλαγγες του Νοτίου Μετώπου², που πάσχιζαν να αναπτυχθούν προς το εσωτερικό της χώρας από τα σύνορα με την Κόστα Ρίκα, με επικεφαλής τον κληρικό από την Αστούριαν Γκασπάρ Γκαρσία Λαβιάνα, του Τάγματος της Ιεράς Καρδίας.

Τον Νοέμβριο του ίδιου έτους, σε μια από τις μάχες για την κατοχή του υψώματος 33, εκεί όπου έπεσε τραυματισμένος θανάσιμα ο πατέρας Γκαρσία Λαβιάνα, μια σφαίρα από ένα Galil³ του διέλυσε τα οστά στο γόνατο. Η απειλή της γάγγραινας οδήγησε στον ακρωτηριασμό του ποδιού του και μεταφέρθηκε στην Κούβα, όπου και του έβαλαν προσθετικό μέλος.

Μετά τη δημιουργία της Αστυνομίας των Σαντινίστας, μετατέθηκε στη Δίωξη Ναρκωτικών, όπου έφτασε να κατέχει τον βαθμό του επιθεωρητή, και σ' αυτή τη διεύθυνση υπηρετούσε όταν το ΜΕΑΣ έχασε την εξουσία, μετά τις εκλογές του Φεβρουαρίου του 1990, τις οποίες κέρδισε η αντιπολιτευόμενη υποψήφια Βιολέτα Τσαμόρο (1990-1997).

Εκεί συνέχισε να υπηρετεί, άγνωστος μεταξύ αγνώστων, εν μέσω των μετασχηματισμών που υπέστη ο θεσμός, που μετονομάστηκε σε Εθνική Αστυνομία, απαλλαγμένος από τον κομματικό του χαρακτήρα. Ταπεινός όπως πάντα, εξακολούθησε

---

2 Frente Sur: Μέτωπο των Σαντινίστας κοντά στα σύνορα με την Κόστα Ρίκα, στρατηγική οπισθοφυλακή του.

3 Ισραηλινό τουφέκι εφόδου.

να χρησιμοποιεί το μικρό του Λάντα, ρωσικής κατασκευής και αρκετά κακοπαθημένο.

Έγινε ξαφνικά διάσημος το 1999, όταν υπό την κυβέρνηση του Αρνόλδο Αλεμάν (1997-2002), του Φιλελεύθερου Κόμματος του Σομόσα, τέθηκε επικεφαλής μιας επιχείρησης που κατέληξε στη σύλληψη των βαρόνων των ναρκωτικών Γουέλινγκτον Αμπαδία Ροδρίγκες Εσπίνο, ψευδώνυμο Βαλές, από το καρτέλ του Κάλι, και Σεαλιέλ Ομπλιγάδο Μασίας, ψευδώνυμο Αρχάγγελος, από το καρτέλ της Σιναλόα, σε μια έπαυλη στις πλαγιές του ηφαιστείου Μομπάτσο, κοντά στην πόλη Γρανάδα, όπου γινόταν μια συνάντηση για τον συντονισμό των δύο εγκληματικών οργανώσεων, καθώς και στην παράδοσή τους στην DEA⁴, για να μεταφερθούν κρατούμενοι στις ΗΠΑ.

Δεδομένης της επικρατούσας πλέον διαφθοράς, αυτή η κίνηση δυσαρέστησε τα υψηλά κλιμάκια της κυβέρνησης, και ο υπουργός Εσωτερικών διέταξε την απομάκρυνσή του από την υπηρεσία, σε συνεννόηση με τον αρχηγό της αστυνομίας Σέσαρ Αουγούστο Κάντα, με την πρόφαση πως επρόκειτο για μια ενέργεια για την οποία δεν είχε ερωτηθεί προηγουμένως, κι έτσι η καριέρα του στην υπηρεσία τελείωσε απότομα.

Ύστερα από κάποιο ανενεργό διάστημα, κατά το οποίο η τάση του προς τον αλκοολισμό έγινε φανερή, υπό το νέο καθεστώς του κομαντάντε Ντανιέλ Ορτέγα πλέον, επένδυσε το εφάπαξ που είχαν αργήσει να του δώσουν στη δημιουργία ενός γραφείου ιδιωτικών ερευνών. Στοχεύοντας σ' αυτό, κατάφερε να νοικιάσει έναν μικρό χώρο στο Σόπινγκ Σέντερ Γουανακάστε, στη συνοικία Μπολόνια, στα δυτικά της Μανάγουα, που

---

4 DEA: Drug Enforcement Administration. Η Δίωξη Ναρκωτικών των ΗΠΑ.

λειτουργούσε προηγουμένως ως κατάστημα παιδικών ρούχων. Οπλισμένοι με μια φωτογραφική μηχανή, εκείνος και η συνεργάτιδά του, αφοσιώθηκαν στο να κατασκοπεύουν και να καταγράφουν τις συναντήσεις παράνομων ζευγαριών, κατ' εντολή απατημένων συζύγων.

Απ' αυτή τη ρουτίνα τον έβγαλε μια απρόσμενη ανάθεση· ο εκατομμυριούχος Μιγκέλ Σότο Κολμενάρες τού ζήτησε να ερευνήσει την υπόθεση της εξαφάνισης της προγονής του Μαρσέλα Σότο Κοντρέρας, προσφέροντας μια δόλου ευκαταφρόνητη αμοιβή. Η έρευνα αποκάλυψε την άθλια προσωπικότητα του Σότο, καθώς και τους δεσμούς του με το καθεστώς, αφού μεσολαβητής και προστάτης του ήταν ο διοικητής Αναστάσιο Πράδο, ψευδώνυμο Τονγκολέλε, αρχηγός των μυστικών υπηρεσιών και πανταχού παρών, που προτιμούσε να παραμένει στην ανωνυμία· ένα ουσιώδες αλλά αθόρυβο γρανάζι του εξουσιαστικού μηχανισμού.

Ο επιθεωρητής Μοράλες κατάφερε να ακολουθήσει τα ίχνη της εξαφανισμένης στους μαιάνδρους της Ανατολικής Αγοράς της Μανάγουα⁵, οδηγούμενος από έναν παλιό γνωστό, τον Σεραφίν Μανσανάρες, ψευδώνυμο Ράμπο, υφιστάμενό του στο Νότιο Μέτωπο. Ξεπερνώντας τα όρια που του είχε βάλει ο πελάτης του, διότι πίσω από την υπόθεση υπήρχε ένα μυστικό που ήθελε να κρατηθεί μυστικό πάση θυσία, ο επιθεωρητής Μοράλες διέταξε δίωξη εναντίον του για να εξουδετερώσει την παρέμβασή του στην υπόθεση, την οποία όμως έτσι κι αλλιώς αποφάσισε να εξακολουθήσει να σκαλίζει. Με απαίτηση του Σότο, ο Τονγκολέλε διέταξε τη σύλληψη του επιθεωρητή και τον

---

5 Mercado Oriental: η μεγαλύτερη μόνιμη λαϊκή αγορά της Κεντρικής Αμερικής, σε μια έκταση ογδόντα τεσσάρων εκταρίων.

έστειλε εξορία στην Ονδούρα, μαζί με τον Ράμπο, μέσω του συνοριοφυλακίου Λας Μάνος.

Αισθηματική ζωή

Στο Νότιο Μέτωπο γνώρισε μια νεαρή κοπέλα από τον Παναμά, την Ετέρνα Βισιόσα, ψευδώνυμο Κάντιδα, μαχήτρια της φάλαγγας Βικτοριάνο Λορένσο, την οποία και νυμφεύθηκε ενώπιον του πατέρα Γκαρσία Λαβιάννα. Ήταν μια σχέση που δεν έμελλε να κρατήσει, δεδομένης της διαρκούς του ενασχόλησης με τα ξένα κρεβάτια, αδυναμία πιο επίμονη από το αλκοόλ.

Η σχέση του με τη μεγαλύτερη διάρκεια είναι αυτή που συνάπτει με τη Φάνι Τορούνιο, τηλεφωνήτρια της εταιρείας Enitel, παντρεμένη με έναν τοπογράφο της υπηρεσίας κατασκευής αυτοκινητοδρόμων. Ο σύζυγος την εγκαταλείπει όταν εκείνη αρρωσταίνει από καρκίνο. Η ερωμένη του μετατρέπεται σε συνεργάτιδά του, καθώς εκφράζει τις απόψεις της ελεύθερα για τις έρευνες σε εξέλιξη, τις περισσότερες φορές ευστοχώντας.

Οι πιο στενοί συνεργάτες

Στις έρευνες που είχαν προηγηθεί της σύλληψης των βαρόνων των καρτέλ του Κάλι και της Σιναλόα, έπαιξε πρωτεύοντα ρόλο ο υπαστυνόμος Μπαρτ Ντίξον, ο λόρδος Ντίξον, από την πόλη Μπλούφιλντς, στην ακτή της Καραϊβικής, επίσης παλιός αντάρτης μαχητής, ο οποίος έπεσε νεκρός σε μια επίθεση στη συνοικία Ντομιτίλα Λούγο της Μανάγουα όταν το Λάντα του επιθεωρητή Μοράλες, στο οποίο επέβαιναν και οι δυο, γαζώ-

θηκε από τις ριπές μυδραλιοβόλου των σικάριος⁶ στην υπηρεσία των καρτέλ που αναφέρθηκαν παραπάνω. Εκείνος βγήκε αλώβητος, αλλά δυσκολεύτηκε να συνέλθει από τον θάνατο του λόρδου Ντίξον, δεδομένης της στενής φιλίας τους.

Στο περιβάλλον του ξεχωρίζει η δόνια Σοφία Σμιθ, συνεργάτιδα των παράνομων δικτύων του ΜΕΑΣ στον ρόλο της αγγελιαφόρου και μητέρα ενός μαχητή που έπεσε στην εξέγερση των ανατολικών συνοικιών της Μανάγουα το 1979. Κατόπιν άρχισε να δουλεύει ως καθαρίστρια στη Διεύθυνση Δίωξης Ναρκωτικών και, δεδομένου του φυσικού της ταλέντου στην αστυνομική έρευνα, μεταβλήθηκε σε *de facto* βοηθό του. Πειθαρχημένη αγωνίστρια του ΜΕΑΣ τα χρόνια της επανάστασης, εξακολούθησε ωστόσο να είναι πιστή στον προτεσταντισμό της, ενορίτισσα της εκκλησίας του Ζώντος Ύδατος στην Εδέμ, τη συνοικία της, όπου βρίσκεται επίσης το σπίτι του επιθεωρητή Μοράλες.

Αναπόδραστα πολιτικά γεγονότα

Την εποχή που καθιερώνεται ως ιδιωτικός ερευνητής, συμβαίνουν βαρύνουσες πολιτικές αλλαγές στη Νικαράγουα, αφού ο κομαντάντε Ντανιέλ Ορτέγα, ο οποίος ήταν επικεφαλής της κυβέρνησης κατά τη διάρκεια της επαναστατικής δεκαετίας του ογδόντα, επιστρέφει στην εξουσία το 2006, χάρη σε μια συμφωνία με τον Αρνόλδο Αλεμάν, τον παλιό του αντίπαλο. Ο Ορτέγα παραμένει στην προεδρία μέσα από διαδοχικές επανεκλογές, την τέταρτη απ' αυτές το 2016, όταν η σύζυγός του, η κυρία Ροσάριο Μουρίγιο, πρώτη κυρία και επικεφαλής του Εκτελεστι-

---

⁶Έτσι ονομάζονται στη Λ.Α. οι έμμισθοι δολοφόνοι.

κού της κυβέρνησης, εκλέγεται στην Αντιπροεδρία της χώρας. Στο μέτρο που το ζεύγος εδραιώνει την οικογενειακή του εξουσία, εδραιώνεται επίσης μια νέα τάξη καπιταλιστών που προέρχονται από τις γραμμές του ΜΕΑΣ ή της περιφέρειάς του.

Το 2018, μια λαϊκή εξέγερση στην οποία πρωταγωνιστούν οι νέοι και στους οποίους συμπαραστέκονται ευρείς τομείς του πληθυσμού καταστέλλεται βίαια τόσο από την Εθνική Αστυνομία, όσο και από τις παραστρατιωτικές ομάδες, πιστές στον Ορτέγα και τη σύζυγό του. Αυτή η καταστολή αφήνει πίσω της περισσότερους από τετρακόσιους νεκρούς, εκατοντάδες τραυματίες και φυλακισμένους, και χιλιάδες εξόριστους.

Παραπομπές

Το τρίτο μέρος της ιστορίας αρχίζει στο συνοριοφυλάκιο Λας Μάνος, από την πλευρά της Ονδούρας, όταν ο επιθεωρητής Μοράλες, συνοδευόμενος από τον Ράμπο, ετοιμάζεται να επιστρέψει στη Νικαράγουα παράνομα, έχοντας λάβει από τη δόνα Σοφία την είδηση πως η Φάνι έχει υποτροπιάσει...

(https://es.wikipedia.org/wiki/Dolores_Morales)

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

Κοίταξε τούτες τις συφοριασμένες, της ρόκας,
της βελόνας, της σαΐτας αφήσανε τις ασχολίες, και πιάσανε
με βότανα και με κερένιες κούκλες να κάνουνε μαγείες.⁷

ΔΑΝΤΗΣ,
Κόλαση, Άσμα 20ό

---

⁷ Η Θεία Κωμωδία. Κόλαση, εκδόσεις Τυπωθήτω/Δαρδανός, 2006, μτφ. Ανδρέας Ριζιώτης.

1. Ο ΧΡΥΣΟΣ ΓΑΤΟΣ

Οι ριπές του ανέμου φυσούσαν κατά τακτά διαστήματα, λυγίζοντας τους αδύναμους κορμούς των νεοφυών πεύκων, που γραπώνονταν στις γυμνές πλαγιές του λόφου Λα Καμπάνα. Ο επιθεωρητής Μοράλες μπορούσε σχεδόν να μετρήσει κάθε πόση ώρα τού χάραζε το πρόσωπο εκείνη η παγωμένη κόψη: τουλάχιστον δυο λεπτά ανάμεσα σε κάθε κοφτερό χάδι.

Είχαν βρει καταφύγιο στους πρόποδες, δίπλα σ' έναν δρόμο τύπου μακαντάμ⁸, ο Ράμπο καθισμένος ανακούρκουδα δίπλα του, σε ένα κενό ανάμεσα σε δυο βράχους καλυμμένους με βρύα που τα ένιωθες σαν βελούδινο δέρμα, αλλά που δεν τους προστάτευε από τις μαχαιριές του αέρα, που έμοιαζαν να διασκεδάζουν τεμαχίζοντας σε φέτες τον αυχένα, τα αυτιά και τον πισινό τους.

Μόλις ξανανύχτωνε, θα έβγαιναν πίσω από τον λόφο, διασχίζοντας ένα μπανανοχώραφο –τους είχε εξηγήσει ο Χρυσός Γάτος– για να φτάσουν στον επίπεδο δρόμο που διέσχιζε ένα εγκαταλειμμένο βοσκοτόπι, και στο τέλος αυτού του δρόμου βρισκόταν το Ντιπίλτο Βιέχο, στην άκρη του ασφαλτοστρωμένου αυτοκινητόδρομου πλέον, που ανέβαινε από το Οκοτάλ ως το συνοριοφυ-

---

8 Οδοστρωμα από αδρανή υλικά, πατημένο με οδοστρωτήρα.

λάκιο Λας Μάνος, το ίδιο που είχαν περάσει όταν την προηγούμενη μέρα τούς απέλαυναν σιδηροδέσμιους στην Ονδούρα.

Ως τώρα όλα πήγαιναν καλά με τον Χρυσό Γάτο, τον οδηγό, γνώστη της περιοχής όπου τους είχε στείλει η τύχη, στην πλευρά των συνόρων της Ονδούρας.

Όταν έπεσε η νύχτα, είχαν λουφάξει μπας και κοιμηθούν στις ρόδες μιας νταλίκας, στο αμαξοστάσιο των φορτηγών όπου οι οδηγοί ξάπλωναν σε αιώρες κρεμασμένες κάτω από τα κοντέινερ, όταν άκουσαν βήματα στο χαλίκι και τον είδαν σκυμμένο από πάνω τους, να ανεμίζει κοντά στο πρόσωπό τους την αρμαθιά των λαχείων του, δεμένη με ένα μανταλάκι για το άπλωμα των ρούχων.

Ήταν ένα είδος άξεστου γίγαντα, που στο φως των φανοστατών του αμαξοστασίου έμοιαζε να λάμπει λουσμένος σε χρυσόσκονη, τα γαλάζια του μάτια με τις κοκκινισμένες φλέβες τους ανήσυχα και περιπαικτικά κάτω από το γέισο του λεκιασμένου από τον ιδρώτα τσόχινου καπέλου και το στιβαρό του σώμα στηριγμένο καλά στις μπότες εργασίας. Φορούσε ένα κοκκινοπράσινο καρό φανελένιο πουκάμισο και παντελόνι τζιν με μια χοντρή πέτσινη ζώνη.

«Μα πώς του ήρθε αυτού του ανθρώπου να πουλήσει λαχεία σε κοιμισμένο κόσμο;» είπε ο Ράμπο.

«Η τύχη δεν έχει ημέρα, ώρα και χρονιά⁹. Αγοράστε να λήγει σε πέντε, το μισό του δέκα είναι τυχερό».

«Πούλησες ποτέ τυχερό λαχνό;» ρώτησε ο επιθεωρητής Μοράλες.

---

⁹ Σε ελεύθερη απόδοση. Εδώ, ο λαχειοπώλης φέρνει στα μέτρα του τον στίχο «Quererse no tiene horario, ni fecha en el calendario», από το τραγούδι *Caballo viejo* του Βενεζουελανού Simón Díaz.

«Τον έχω φυλάξει για σας, για να δείτε πόσο σας εκτιμώ».

«Κι από πού ήρθες εσύ με τούτη την όψη αγίου της εκκλησίας;» είπε ο επιθεωρητής Μοράλες και τον κοίταξε καλά καλά, από την κορυφή ως τα νύχια.

«Έτσι είμαστε όλοι εδώ στη Λας Σεγκόβιας, γιατί καταγόμαστε από τον ίδιο παπά, που ήρθε από την Πομερανία πριν από δυο αιώνες και έφτιαξε κονάκι στο Ντιπίλτο».

«Ένας και μοναδικός παπάς που ρίχνει το βόλι του δεξιά κι αριστερά», είπε ο Ράμπο.

«Ας πούμε καλύτερα που μοιράζει αγίασμα με την ίδια αγιαστούρα. Φανταστείτε ότι ο επίσκοπος που ήρθε αποστολική επίσκεψη από τη Λεόν καβάλα στο μουλάρι διάταξε να σκορπίσει το χωριό για να ξεπλυθεί η αμαρτία».

«Ποια ήταν αυτή η αμαρτία;» είπε ο επιθεωρητής Μοράλες, εξακολουθώντας να του παίρνει μέτρα.

«Άντρες και γυναίκες, που προέρχονται από τον ίδιο αγιασμένο κορμό, ζευγαρωμένοι. Ένα και μοναδικό επικίνδυνο συγγενολόι».

«Θα έμεινε πετσί και κόκαλο ο άγιος πατέρας μετά από τέτοιο γλέντι», είπε ο Ράμπο.

«Δυπόσouvα να τον βλέπεις, σκέτο λείψανο, αδύναμος κι αγκουσεμένος. Ο ίδιος επίσκοπος που έστειλε όλο εκείνο το σόι να ζευγαρώσει μ' όποιον έβρισκε στον δρόμο του του έδωσε και την τελευταία μετάληψη».

«Δώσ' του αέρα, και δεν θ' αργήσει να σου πει ότι η προγιαγιά του ήτανε καλόγρια σε μοναστήρι και τη διέφθειρε ο παπάς απ' την Πομερανία, Σεραφίν».

«Καλόγρια Ουρσουλίνα, που υπέφερε από την αθεράπευτη αρρώστια της νυμφομανίας και πιθανότατα ήταν κόρη του ή

αδερφή του», είπε ο γίγαντας κι έκατσε ανάμεσά τους, χώνοντας τα λαχεία κάτω από το φανελένιο πουκάμισο.

«Δεν έχω ξαναδεί στη ζωή μου τέτοιο αρλουμπατζή, αρχηγέ. Ούτε η προγιαγιά του δεν γλιτώνει απ' τις παρόλες του».

«Με λένε Χενάρο Ορτές ι Ορτές, αλλά το παρατσούκλι μου είναι Χρυσός Γάτος, στις υπηρεσίες σας, φίλοι μου. Στις διαταγές σας, για να σας επιστρέψω σώους και αβλαβείς στη Νικαράγουα».

«Και πώς ξέρεις εσύ ότι θέλουμε να γυρίσουμε στη Νικαράγουα;» ρώτησε ο επιθεωρητής Μοράλες.

«Σας ακολουθώ από τη στιγμή που σας έβγαλαν τις χειροπέδες στη συνοριογραμμή και σας έσπρωξαν σ' αυτή την πλευρά», είπε ο Χρυσός Γάτος. «Αν ήρθαν εξόριστοι, Χενάρο, στοχάστηκα, και δεν ψάχνουν τρόπο να ταξιδέψουν προς Τεγουσιγάλα, τότε δεν θα το βάλουν κάτω, θα θέλουν να γυρίσουν πίσω».

«Ο λαχειοπώλης που συκοφαντεί την προγιαγιά του μετατρέπεται σε φιλόπονο κογιότ¹⁰, αφού έχει προσφέρει τον πρώτο λαχνό σε δυο δύσμοιρους», είπε ο Ράμπο.

«Μα γι' αυτό είσαι εσύ, Χενάρο», έλεγε ο Χρυσός Γάτος χειρονομώντας σαν να μιλούσε με τον εαυτό του μπροστά στον καθρέφτη. «Δίχως εσένα, τα σκουρόφτερα χελιδόνια δεν θα ξαναφτιάξουν στα γείσα τις φωλιές τους».

«Και σαν να μην έφτανε η συφορά μας, ξέρει και το ποίημα με τα χελιδόνια από το “ένα και μοναδικό καλοκαίρι” του Ρουμπέν Νταρίο, αρχηγέ».¹¹

---

10 Κογιότ ονομάζονται οι άνθρωποι που κατ' επάγγελμα οδηγούν τους παράνομους μετανάστες στην άλλη μεριά των συνόρων.

11 Το «ένα και μοναδικό καλοκαίρι» αναφέρεται σε στίχο του τάνγκο του Κάρλος Γαρδέλ *Colondrinas*.